דוח יחס כושר פירעון כלכלי של הפניקס חברה לביטוח בע"מ

ליום 31.12.2018

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של
הפניקס חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2018

דוח מיוחד של רו"ח 3
רקע ודרישות הגילוי 4
הגדרות 6
מתודולוגיית החישוב 7
הערות והבהרות 8
סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון 9
סעיף 2 - מאזן כלכלי 10
סעיף 2 א' - מידע אודות מאזן כלכלי 11
סעיף 2 ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה 15
סעיף 2 ג' - דוח תנועה באומדן מיטבי (BE) בשייר של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) 16
סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון 17
סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR) 18
סעיף 5 - סף הון (MCR) 19

קוסט פורר גבאי את קסירר
טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב 6492102

Building a better working world

לכבוד
הדירקטוריון של
הפניקס חברה לבטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנידון : בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברת הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן – החברה) ליום 31 בדצמבר, 2018

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - **SCR**") ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2018 (להלן "**המידע**"), המצורף בזה. הדירקטוריון וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר ביטוח מספר 2017-1-20 על תיקוניו. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מיום 3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד' - הערות והבהרות בדוח יחס כושר הפירעון הכלכלי, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחשיפה להתחייבויות תלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

תל אביב,
11 ביולי 2019

בכבוד רב,

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

א. רקע ודרישות הגילוי

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר ביטוח 2017-1-9, "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן – "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות בחוזר ביטוח 2017-1-20, "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". חוזר זה על הבהרותיו ותיקוניו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, מבוססות על הוראות הנדבך הראשון של דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2017 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:

נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון. נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA). נדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני 2017 על נתוני 31 בדצמבר 2016.

הנדבך הראשון קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.**

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

א. ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפירעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

ב. רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר

מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

עמידה בדרישות ההון (SCR)

א. ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

ב. דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

<u>מידע צופה פני עתיד</u>

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

2. <u>הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2018 ואילך</u>

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד ליום 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד ליום 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח על נתוני דצמבר 2018. כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

החברה בחרה להקדים את ביצוע הביקורת וקיבלה, בחודש נובמבר 2018, את אישור הממונה על ביצוע ביקורת לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר 2017.

ב. הגדרות

החברה	פניקס חברה לביטוח בע"מ.
אומדן מיטבי (Best Estimate)	צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)	הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
הון עצמי מוכר	סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 1 בסיסי	הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות, הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח ועד ליום פירסומו לראשונה של הדוח.
הון רובד 1 נוסף	שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף- כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
הון רובד 2	מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
יחס כושר פירעון	היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
התאמת תרחיש מניות	דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
מאזן כלכלי	מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
מרווח סיכון (RM)	משקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
סף הון מינימלי (MCR)	הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP)	Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
תקופת פריסה	במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
UFR	שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מתאם תנודתיות (VA)	רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
מבוקר	המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.
תקנות כללי השקעה	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012.

ג. <u>מתודולוגית החישוב</u>

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו. להלן עיקרי ההוראות:

<u>מאזן כלכלי</u>

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שהחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן העיקרי אשר נתוניהן מאוחדים עם נתוני חברת הביטוח. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של פעילות הגמל והפנסיה שתחת חברת הביטוח ולא את הערך הכלכלי של נכסים בלתי מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות. לפרטים בדבר העברת עד 120 החל מיום 31 בדצמבר 2018, ראה באור 1 (ג) לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018.

<u>ההון הנדרש לכושר פירעון</u>

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תת רכיב סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות. יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחיות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ד. <u>הערות והבהרות</u>

1. <u>כללי</u>

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2018. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2018 אם וככל שבוצעו.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים (כגון שינויים בעקום הריביות לאחר מועד הדו"ח – לפירוט ראה סעיף 4 בדו"ח הדירקטוריון של החברה לתקופה שהסתיימה ביום 31 למרץ 2019) ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. <u>השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות</u>

א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים התחיקתיים ובהוראות הרגולטוריות. ראה בקשר לכך סעיפים 2.1.2 2.3.1. בחלק ב' וסעיף 4.1 בחלק ד' בפרק עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2018 ובפרק 3 לדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31 למרץ 2019.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על הרווחיות ותזרימי המזומנים של החברה וכפועל יוצא מכך על יחס כושר הפירעון הכלכלי שלה.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה להתחייבויות תלויות המתוארת בביאור 39 לדוחות הכספיים לשנת 2018, ובבאור 6 לדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 31 למרץ 2019 לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון וכן לדיווחים המידיים של החברה ממועד פרסום הדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 31 למרץ 2019 ועד לפרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי זה.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

	ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 31 בדצמבר, 2017
	מבוקר	
	אלפי ₪	
ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) סעיף 3	9,139,354	7,299,722
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) סעיף 4	7,042,367	6,932,278
עודף (גירעון)	2,096,987	367,444
יחס כושר פירעון (%)	130%	105% (*)
אירועים הוניים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך המאזן לתאריך הדיווח והשפיעו על יחס כושר הפירעון של החברה		
הנפקת הון רובד 1 נוסף	300,000	330,000
הנפקת הון רובד 2		338,442
אחר (**)		379,753
סה"כ אירועים הוניים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך המאזן לתאריך הדיווח והשפיעו על יחס כושר הפירעון של החברה	300,000	1,048,195
עודף (ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות)	2,396,987	1,415,639
יחס כושר פירעון (ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות)	134%	120%
יעד הדירקטוריון (***)	111%	110%
עודף הון (הכולל אירועים הוניים שהתרחשו עד לתאריך הדיווח) ביחס ליעד הדירקטוריון	1,642,448	722,412
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) סעיף 3	8,607,874	6,899,755
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) סעיף 4	4,570,934	4,245,357
עודף (גירעון)	4,036,940	2,654,398

ב. סף הון (MCR)

	ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 31 בדצמבר, 2017
	מבוקר	מבוקר
	אלפי ₪	
סף הון (MCR) - ראו סעיף 5.א	1,399,022	1,379,703
הון עצמי לעניין סף הון - ראו סעיף 5.ב	6,602,212	5,053,017

*) בחישוב יחס כושר הפירעון של החברה של יום 31 בדצמבר 2017, הובאו בחשבון מחקרים אקטוארים שהתגבשו לאחר מועד פרסום הדיווח התקופתי של החברה לשנת 2017, כפי שיושמו בדוחות הביניים לשנת 2018. אלמלא עדכון המחקרים כאמור, יחס כושר הפירעון של החברה היה גבוה יותר.

**) סעיף זה כולל את העברת חברת עד 120 מרכזי מגורים לאוכלוסייה מבוגרת בע"מ מהפניקס אחזקות בע"מ לחברה ובניכוי דרישות ההון שנגזרו מהפעולות ההוניות.

***) יעד ההון נקבע לאחר פרסום תוצאות בגין 31 בדצמבר 2017. יעד ההון שנקבע הינו בשיעור של 110% מההון הנדרש (המשקף "כרית ביטחון" התחלתית בשיעור של 10% מעל דרישות ההון – SCR) אשר ילך ויגדל בקו ישר עד לשיעור של 115% בתום תקופת הפריסה (קרי, שנת 2024). מובהר בזאת כי אין בקביעת היעד האמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד בו בכל עת.

סעיף 2 - מאזן כלכלי

	מידע אודות מאזן כלכלי	ליום 31 בדצמבר, 2018		ליום 31 בדצמבר, 2017	
		מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי
		מבוקר			
		אלפי ₪			
נכסים:					
נכסים בלתי מוחשיים	2	672,270	-	679,315	-
הוצאות רכישה נדחות	3	1,474,784	-	1,390,051	-
רכוש קבוע		521,017	521,017	452,185	452,185
השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח:					
חברות מנהלות	4	595,536	237,974	566,043	204,741
חברות מוחזקות אחרות	4	964,804	721,160	768,410	509,727
סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח		1,560,340	959,134	1,334,453	714,468
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה		1,439,636	1,439,636	1,365,774	1,365,774
נדל"ן להשקעה – אחר		2,280,794	2,280,794	777,812	777,812
נכסי ביטוח משנה		2,036,939	1,637,320	1,595,777	1,256,537
חייבים ויתרות חובה		886,752	886,752	967,665	967,757
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה		48,861,633	48,861,633	44,636,683	44,636,683
השקעות פיננסיות אחרות:					
נכסי חוב סחירים		6,848,706	6,848,706	6,478,693	6,478,693
נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות	5	4,422,049	4,601,948	3,825,016	4,168,154
אג"ח מיועדות	6	7,140,408	9,273,174	7,354,392	10,015,919
מניות		1,230,555	1,230,555	1,038,321	1,038,321
אחרות		1,690,235	1,690,235	1,360,392	1,360,392
סך כל השקעות פיננסיות אחרות		21,331,953	23,644,618	20,056,814	23,061,479
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה		5,223,271	5,223,271	6,119,822	6,119,822
מזומנים ושווי מזומנים אחרים		1,184,496	1,184,496	818,027	818,027
נכסים אחרים		266,647	266,647	168,856	168,856
סך כל הנכסים		87,740,532	86,905,318	80,363,234	80,339,400
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה		55,701,021	55,758,761	52,318,716	52,376,225
הון:					
הון רובד 1 בסיסי		5,201,041	6,360,661	4,142,222	4,805,516
רכיבי הון רובד 1 נוסף	11	334,950	335,709	-	-
סך כל ההון		5,535,991	6,696,370	4,142,222	4,805,516
התחייבויות:					
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	1,7	20,603,992	15,397,857	19,884,259	15,961,066
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	1,7	55,522,983	52,242,432	51,906,310	49,035,063
מרווח סיכון (RM)	8	-	5,617,675	-	5,387,049
התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו	9	488,563	1,403,069	391,004	1,058,901
זכאים ויתרות זכות	10	1,586,192	1,468,688	1,415,345	1,319,898
התחייבויות פיננסיות	11	4,002,811	4,079,227	2,624,094	2,771,907
סך כל ההתחייבויות		82,204,541	80,208,948	76,221,012	75,533,884
סך כל ההון וההתחייבויות		87,740,532	86,905,318	80,363,234	80,339,400

<u>סעיף 2 א' – מידע אודות מאזן כלכלי</u>

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) <u>התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה</u>

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס אומדן מיטבי (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל[1], ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהוון לפי עקום ריבית ריאלית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד' לעיל – הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור 37 לדוחות השנתיים לשנת 2018.

[1] חישוב ה-EV (Embedded Value, ערך גלום) בישראל נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח ועדה משותפת של חברות הביטוח והממונה אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

אופן קביעת ההנחות

ההנחות שבבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכנו בחישובים הינן כדלקמן:

א) הנחות כלכליות

- ריבית היוון – עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור ריאלי קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) כפי שנקבע על ידי הממונה.
- שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלויי התשואה הינו זהה לריבית ההיוון.
- אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווין ההוגן המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.

ב) <u>הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות):</u>

הוצאות הנהלה וכלליות – החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזרי הביטוח הרלוונטיים בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי כיסוי שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף של הכיסויים, ניהול השקעות, טיפול בתביעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמסים על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים כגון מספר כיסויים, כמות פרמיות, עתודות או מספר תביעות. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.

ג) <u>הנחות דמוגרפיות</u> (עבור ביטוח חיים ובריאות)

- ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות)
- תמותת גמלאים
- תמותת פעילים במוצרים השונים
- תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה ובריאות
- מימוש ומסלולי גמלא

ד) <u>בביטוח כללי</u>

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם – בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.

<u>נכסים והתחייבויות אחרים:</u>

(2) <u>נכסים בלתי מוחשיים</u> - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.

(3) <u>הוצאות רכישה נדחות</u> - בהתאם לחלק א פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(4) <u>השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח</u> - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר, המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי.
הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
בחברה המנהלת נוסף לערך הכלכלי 35% מיתרת ההפרש המקורי המתייחס לחברה זו.

(5) <u>נכסי חוב בלתי סחירים</u> - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

(6) אג"ח מיועדות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.

(7) התחייבויות תלויות - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ד.2.ב) לעיל.

(8) מרווח סיכון (RM) - בהתאם לחלק א פרק 4 סימן ד, סימן משנה 5, סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת הביטוח, בהתאם להוראות.

(9) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.

(10) זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.

(11) התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

סעיף 2 ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

	ליום 31 בדצמבר, 2018		
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
	ברוטו	ביטוח משנה	בשייר
	מבוקר		
	אלפי ₪		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:			
חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	10,176,321	186,008	9,990,313
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	5,221,536	1,300,762	3,920,774
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	15,397,857	1,486,770	13,911,087
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	52,242,432	150,550	52,091,882
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	67,640,289	1,637,320	66,002,969

	ליום 31 בדצמבר, 2017		
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
	ברוטו	ביטוח משנה	בשייר
	מבוקר		
	אלפי ₪		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה:			
חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	11,011,232	172,797	10,838,435
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)	4,949,834	929,681	4,020,153
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	15,961,066	1,102,478	14,858,588
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)	49,035,063	154,059	48,881,104
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	64,996,129	1,256,537	63,739,692

סעיף 2 ג' - דוח תנועה באומדן מיטבי (BE) בשייר של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

		ליום 31 בדצמבר	
		2018	2017
		מבוקר	
		באלפי ₪	
	אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) ליום 1 בינואר	**59,719,539**	**52,873,284**
1	השפעת שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות (א)	208,022	401,001
2	תזרים ריאלי שצפוי להשתחרר (ב)	(1,677,916)	(1,505,758)
3	השפעת הסטיות מהנחות תפעוליות ודמוגרפיות (ג)	3,306,179	2,639,691
4	עסקים חדשים (ד)	1,052,008	1,044,292
5	השפעת אינפלציה (ה)	712,159	159,602
6	השפעת שינויים בהנחות כלכליות וסטיות מההנחות הכלכליות (ו)	(844,208)	4,090,832
7	השפעת שינויים אחרים (ז)	(393,589)	16,595
8	**אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) ליום 31 בדצמבר**	**62,082,194**	**59,719,539**

(א) השפעת שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות - סעיף זה כולל את השינוי בהתחייבויות הנובע משינוי בבסיס ההנחות שהיו בשימוש בסוף שנה קודמת מול ההנחות שבשימוש בסוף שנת הדיווח. עיקר התנועה נובע מחישוב יחס כושר הפירעון של החברה של יום 31 בדצמבר 2017, אשר כללו בחשבון מחקרים אקטוארים שהתגבשו לאחר מועד פרסום הדיווח התקופתי של החברה לשנת 2017, כפי שיושמו בדוחות הביניים לשנת 2018.

(ב) תזרים ריאלי שצפוי להשתחרר – סעיף זה כולל את התזרים החזוי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח.

(ג) השפעת הסטיות מהנחות תפעוליות ודמוגרפיות - סעיף זה כולל את הפער בין חישוב האומדן המיטבי של ההתחייבויות על סמך ההנחות העדכניות לבין הניסיון בפועל במהלך שנת הדיווח.

(ד) עסקים חדשים - סעיף זה כולל את ההשפעה על האומדן המיטבי של ההתחייבויות עקב מכירת חוזי ביטוח חדשים.

(ה) השפעת אינפלציה - סעיף זה כולל את השפעת האינפלציה בשנת הדיווח על יתרת הפתיחה. השפעה זו נובעת בעיקר מתנאי החוזים הכוללים הצמדה למדד.

(ו) השפעת שינויים בהנחות כלכליות וסטיות מההנחות הכלכליות - סעיף זה כולל את השינוי באומדן המיטבי של ההתחייבויות הנובע משינוי בבסיס ההנחות שהיו בשימוש בסוף שנה קודמת מול ההנחות שבשימוש בסוף שנת הדיווח וכן את הפער בין חישוב האומדן המיטבי של ההתחייבויות על סמך ההנחות העדכניות לבין הניסיון בפועל במהלך שנת הדיווח.

(ז) השפעת שינויים אחרים - סעיף זה כולל שינוים אחרים, לרבות: עדכונים במודל ובבסיס הנתונים, רכישת תיק, עדכוני רגולציה וכד'.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

	ליום 31 בדצמבר, 2018				
	הון רובד 1				בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
	בסיסי	נוסף	הון רובד 2	סה"כ	
	מבוקר				
	באלפי ₪				
הון עצמי	6,360,661	335,709	2,967,146	9,663,516	9,663,516
(א) ניכויים מהון רובד 1	(373,963)	-	-	(373,963)	(373,963)
(ב) הפחתות	-	-	-	-	-
(ג) חריגה ממגבלות כמותיות (*)	-	-	(150,199)	(150,199)	(681,679)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	5,986,698	335,709	2,816,947	9,139,354	8,607,874
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	5,189,419	-	-	5,189,419	-

	ליום 31 בדצמבר, 2017				
	הון רובד 1				בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
	בסיסי	נוסף	הון רובד 2	סה"כ	
	מבוקר				
	באלפי ₪				
הון עצמי	4,805,516	-	2,588,996	7,394,512	7,394,512
(א) ניכויים מהון רובד 1	(28,440)	-	-	(28,440)	(28,440)
(ב) הפחתות	-	-	(66,350)	(66,350)	(66,350)
(ג) חריגה ממגבלות כמותיות	-	-	-	-	(399,967)
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	4,777,076	-	2,522,646	7,299,722	6,899,755
מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס	4,000,377	-	-	4,000,377	-

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום פרסומו לראשונה של הדוח. לפרטים בדבר חלוקות הדיבידנד ראה באורים 1 (ג) ו-7 (2) לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2019.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי. יצוין, כי ההון העצמי והחריגה מהמגבלה הכמותית כפי שמוצגים לעיל, אינם כוללים הקצאה פרטית שבוצעה ע"י החברה ביום 7 באפריל 2019 בדרך של הרחבת אגרות חוב (סדרה י') בסך של 100 מיליון ע.נ.. התמורה (ברוטו) מההקצאה הנה בסך של כ-99 מיליון. מכשיר זה הוכר כהון רובד 2 בכפוף להוראות תקנות הפיקוח לעניין מגבלות ההון המוכר.

<u>סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון</u> (המשך)

(ד) <u>הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון, ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות:</u>

	ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 31 בדצמבר, 2017
	מבוקר	
	באלפי ₪	
הון רובד 1:		
הון רובד 1 בסיסי	5,986,698	4,777,076
מכשיר הון רובד 1 נוסף	335,709	-
סך הון רובד 1	6,322,407	4,777,076
הון רובד 2:		
מכשירי הון רובד 2	504,177	-
מכשירי הון משני מורכב	2,045,609	2,091,319
מכשירי הון שלישוני מורכב	417,360	431,327
בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית	(150,199)	-
סך הון רובד 2	2,816,947	2,522,646
סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	9,139,354	7,299,722

<u>סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)</u>

	ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 31 בדצמבר, 2017
	מבוקר	
	דרישות הון	
	באלפי ₪	
הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR		
הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק	3,399,355	2,698,210
הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי	263,638	233,963
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים	3,084,922	3,167,835
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)	4,343,559	4,349,101
הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי	1,091,395	1,109,155
סה"כ	12,182,869	11,558,264
השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון	(4,176,911)	(3,975,668)
סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR	8,005,958	7,582,596
הון נדרש בשל סיכון תפעולי	333,070	306,588
התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה	(1,403,069)	(1,058,901)
הון נדרש בשל חברות מנהלות:		
הפניקס פנסיה בע"מ	44,668	42,726
אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ	61,740	59,269
סה"כ הון נדרש בשל חברות מנהלות	106,408	101,995
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	7,042,367	6,932,278
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות	6,529,906	6,531,318
סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה (70% מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)) ובהתאמת תרחיש מניות (אשתקד 65%)	4,570,934	4,245,357

סעיף 5 - סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

	ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 31 בדצמבר, 2017
	מבוקר	
	באלפי ₪	
הון עצמי מזערי לקבלת רישיון מבטח	30,000	89,284
סף הון MCR לפי נוסחה	1,399,022	1,379,703
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)	1,142,734	1,061,339
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)	2,056,920	1,910,411
סף הון לאחר מגבלות (MCR)	1,399,022	1,379,703

(ב) הון עצמי לעניין סף הון:

ליום 31 בדצמבר, 2018

	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
	מבוקר		
	אלפי ₪		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (לאחר ניכויים והפחתות-סעיף 3)	6,322,407	2,967,146	9,289,553
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (**)	-	(2,687,341)	(2,687,341)
הון עצמי לעניין סף הון	6,322,407	279,805	6,602,212

ליום 31 בדצמבר, 2017

	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
	מבוקר		
	אלפי ₪		
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (לאחר ניכויים והפחתות- סעיף 3)	4,777,076	2,522,646	7,299,722
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (**)	-	(2,246,705)	(2,246,705)
הון עצמי לעניין סף הון	4,777,076	275,941	5,053,017

(**) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" בחוזר סולבנסי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

11 ביולי, 2019

תאריך	אסי ברטפלד	אייל בן סימון	אלי שוורץ	עמית נתנאל
	יו"ר הדירקטוריון	ממלא מקום מנהל כללי	משנה למנכ"ל מנהל כספים ראשי	סמנכ"ל מנהל סיכונים ראשי